

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKRE,
EGY ÓRA 2.80 KORONA, NEGYEDÉVRE 8 KORONA,
FÉLÉVRE 16 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 32 KORONA.

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49.

Újra beáll a hadiállapot Németország-Oroszország közt

A németek megszakítják a pétervári tárgyalásokat is — Az osztrák-magyar hadifoglyokat vonatonként cseréljük ki az oroszokkal

Az utolsó tárgyalások az oroszokkal Brest-Litovskban

Megkésve érkezett jelentések —

Mint ismeretes, az orosz béke delegáció azon elhatározása, hogy Oroszország békeszerződés aláírása nélkül befejezi a háborút, annál meglepőbb hatást keltett, mert a békekonferencia utolsó tárgyalásairól semmitéle jelentés nem érkezett. A hírek elmaradását a Brest-Litovskkal való táviró-forgalomban beállott zavar okozta. Most, hogy a táviró-forgalom Brest-Litovskkal helyreállt, megérkeztek a konferencia utolsó üléséről szóló jelentések, amelyek részletesen beszámolnak a tanácskozások befejező részleteiről. A táviratok itt következnek:

Bécs, február 15. A területi kérdések megvitatására alakított bizottság február hó 9-én ülést tartott, melyen *Kühlmann* államtitkár összefoglalta az eddigi tárgyalások eredményét. Megállapítja, hogy a két felelős között nem történt közeledés. A tárgyalásoknak a végletekig való folytatása nem lehet szándéka a tárgyaló feleknek.

Czernin gróf külügyminiszter megállapítja, hogy akármeddig folytatják a meddő vitát, megállapodásra nem lehetnek.

Trockij külügyi népbiztos is megállapítja, hogy a megkezdett alapokon való folytatása a tárgyalásoknak reménytelenül vált. *Hosszasan tiltakozik a központi hatalmaknak Ukrajnával megkötött békeszerződése ellen.*

Kühlmann javasolja, hogy Oroszország nyugati határainak megállapítására albizottságot küldjenek ki. Az Ukrajnával kötött békére mondottakra megjegyzi, hogy a központi hatalmak fentartották minden jogukat arra nézve, hogy melyik nemzetet ismerik el. *Az Ukrajnával megkötött béke a központi hatalmakra bizonyos kötelezettségeket hárít, nem hiszi azonban, hogy Ukrajna közjogi helyzetének megvitatása előbbre vinné a tárgyalásokat.*

Czernin gróf kifejti, hogy az Ukrajnával

való békekötés nem tekinthető Oroszország elleni barátságtalan cselekedetnek. *Nem szövetséget, hanem békeszerződést kötöttünk Ukrajnával.*

Brest-Litovsk, február 15. Magyar Távirati Iroda.) Február 10-én a megalakított albizottság **Gratz** Gusztáv külügyi osztályfőnök elnöksége alatt két ülést tartott. Ugy a központi hatalmak, mint az oroszok kifejtették álláspontjukat, *meggyezésre azonban nem jutottak.*

A népbizottság ugyanaznap szintén ülést tartott.

Kühlmann államtitkár felkérésére **Gratz** Gusztáv osztályfőnök jelentik, hogy az albizottság nem jutott megállapodásra.

Kühlmann azt kérdezi **Trockij**től, van-e valami közölni valója, amellyel hozzájárulhat a kérdések békés megoldásához.

Trockij kijelenti, hogy a *hosszas tárgyalások után elérkezett a döntés órája.* A népek türelmetlenül várják a béketárgyalások eredményét. *Oroszország nem akar tovább részt venni a háborúban, ezért kivonja seregét és népét a háborúból, abban hagyja a háborút és erről minden népet és kormányt értesít. Parancsot ad valamennyi hadseregének, mely a központi hatalmakkal áll szemben, a legteljesebb leszerelésre, arra azonban nem hajlandó, hogy a német-osztrák-magyar feltételeket elfogadja. Oroszország kilép a háborúból, kénytelen azonban lemondani a békeszerződés aláírásáról.*

Ezután következett **Trockij** ismert nyilatkozata.

Kühlmann államtitkár azt feleli, hogy ha a mostani állapotokat analizálja, a *központi hatalmak hadiállapotban vannak az orosz kormányval.* A *fégyverszűnet-szerződés lejártá után a hadműveletek ismét maguktól megkezdődnek.* A fégyverszűnet célja a béke megkötése volt, ha tehát a békekötés elmulasztása folytán a fégyverszűnet-szerződés elveszti létjogosultságát, akkor a *megállapított határidő lejártá után a hadműveletek ismét megke-*

dődnek. Az egyik hadsereg leszerelésének tényle ezen semmit sem változtat.

Trockij kijelenti, hogy az elmondottakhoz nincs nozzátenni valója.

Kühlmann indítványozza, hogy a következő napon tartsanak teljes ülést, melyen közölni fogják a központi hatalmak álláspontját **Trockij** nyilatkozatával szemben.

Trockij válaszolja, hogy az ő delegációja már minden meghatalmazását kimerítette. — Szükségesnek tartja, hogy visszatérjenek Pétervárra. Azokat a közléseket, melyeket majd a szövetségesek delegációi tesznek, a föderatív orosz köztársaság kormánya fogja tárgyalás alá venni.

Kühlmann kérdésére: milyen uton történjék a gondolatok kicserélése, **Trockij** azt feleli, hogy az orosz delegációnak közvetlen távirati összeköttetése volt Pétervárral. A fégyverszűneti tárgyalások megkezdése előtt szikratáviró után érintkeztek, azonkívül pedig a központi hatalmak Pétervárott képviselve vannak és ezek a képviseltek érintkezhetnek kormányaikkal.

Az ülést ezután berekesztették.

Újra beáll a hadiállapot Németország és Oroszország között

Bécsből jelentik a Magyar Távirati Irodának felhivatalosan:

A Berlinből érkezett lapjelentések és tudósítások szerint a német főhadiszálláson legutóbb folytatott tanácskozások annak megállapítására vezettek, hogy a pétervári kormány egyoldalú nyilatkozatával, mely szerint a háború befejezést nyert, Németország teljes, tehát katonai cselekvési szabadsága is érintetlen marad. Ezt a hírt még hivatalosan nem erősítették meg, ha azonban a szóbanforgó jelentések megerősítést nyernének és következményükben Németország katonai hadműveleteinek újból való felvételére vezetnének, úgy ez Ausztria-Magyarország magatartását semmiben sem befolyásolná. E tekin-

URANIA

Szombat Vasárnap
február 16-17.

Nordisk-műsor.

A béke

a legfenomenálisabb
aktuális film
a nagy világégből
4 részben.

Főszereplők:

Carlo Wieth
Fredrik Jakobsen
Fanny Petersen.

Előadások kezdete:
5, 7, és 9 órákor

APOLLO

Szombat Vasárnap
február 16-17.

Paul Wegener
új filmalkotása

Bergenczia

(Hans Trutz im
Schlaraffenland)
filmkollektív
4 részben.

Főszereplők:

Paul Wegener
Lyda Salmonova
Lubitsch Ernő.

Előadás kezdete
5, 7 és 9 órákor.

WOLFF

telben teljes egyetértés van a szövetségesek között.

Berlin, február 15. A „Berliner Tageblatt” írja: A fegyverszünetet annak idején kimondottan arra a célra kötötték, hogy a békét létrehozzák. Miután ez a cél meggyűlölt az előírt határidő lejártával a hadiállapot automatikusan életbelép. Ezen Oroszország egyoldalú demobilizálása nem segíthet.

A németek megszakítják a pétervári tárgyalásokat is

Berlin, február 15. A Wolff-ügynökség jelenti:

Pétervárot a német bizottság tevékenysége egyre nagyobb nehézségekbe ütközik, mert a népbiztosok, különösen Lenin és Trockij, azzal az ürüggyel állanak elő, hogy más sürgős ügyeket kell ellátni és ezzel késleltetik a tárgyalásokat. Legutóbb a hadifoglyokra tett ígéretet is visszavonták úgy, hogy komolyan felmerül a kérdés, hogy a német bizottság a jelen körülmények között tovább időzzen Pétervárott.

Az Oroszországban levő osztrák-magyar foglyok mind szabadok

Bécs, február 15. Czernin gróf külügyminiszter egy osztrák képviselő kérdésére, hogy mi lesz Oroszországban levő hadifoglyaikkal, kijelentette, hogy Trockij, amikor Brest-Litovskból elutazott, kijelentette, hogy a foglyokat szabadoknak tekintik és a finn határon vagy a fronton keresztül hazatérhetnek. Tekintettel azonban a vasúti viszonyokra és a iorradalmi zavarokra, csak nagyon kevesen lesznek, kik hazatérhetnek hazájukba. Ezért elhatározta a külügyi kormány, hogy a foglyokat vonatonként cserélik ki.

Lloyd George lemondott

Bécs, február 15. A „Fremdenblatt”-nak jelenti Rotterdamból: Elterjedt hírek szerint Lloyd George miniszterelnök beadta lemondását.

Az entente fel a németek nyugati támadásaitól

Genf, február 15. A Havas-ügynökség jelenti: Több jel arra mutat, hogy a németek nyugaton döntő csatára készülnek. Ezt bizonyítják a német légi támadások, továbbá az angol haditudósítók irásaiban, valamint Lloyd George legutóbbi beszédében megnyilvánult nyugtalanság s erre mutat Gibbs-nek, a legnevesebb angol haditudósítónak aggodalma a küszöbön álló offenzíva miatt. A németek az egész fronton lázasan készülődnek s nyilván váratlanul akarnak támadni. Gibbs reméli, hogy az entente-konferencia nem fogja újból meglepetni magát.

Vaisag az angol hadvezetőségben

Rotterdam, február 15. A Courant jelentése szerint kísérlet történt aziránt, hogy Robertson angol vezérkari főnököt elbocsássák állásából. Robertson kijelentette, hogy addig nem távozik, amíg nem mozdítják el.

Vezérkarunk jelentése

Budapest, február 15. — Hivatalos jelentés.

Nincs különös esemény.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

A német jelentés

Berlin, február 15. A nagyfőhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

Rupprecht trónörökös hadcsoportja: Egyes szakaszokon tüzéségi és aknavető tevékenység. Egy tengerész-ezred osztagai a Lannebensoeretől délnyugatra levő belga vonal elleni előretörésből 2 tisztet és 26 főnyi legénységet hadifoglyokul szállítottak be.

A német trónörökös hadcsoportja: Remstól északnyugatra és keletre az ellenség élénk felderítő tevékenységet fejtett ki. Prunay vidékén és Tahuretől délkeletre élénk tüzéségi harc fejlődött.

Albrecht württembergi herceg hadcsoportja: Időnkint feléledt a harci tevékenység.

Januárban a légi haderők veszteségei a német frontokon 20 kötött léggömb és 151 repülőgépet, amelyek közül 67 vonalaink mögött, a többi az ellenséges vonalakon túl felismerhetőleg lezuhant. — Mi harcban 68 repülőgépet és 4 kötött léggömböt veszítettünk.

A többi harcterekről nincs újság.

LUDEENDORFF,
első főszállásmester.

A német esti jelentés

Berlin, február 15. A Wolff-ügynökség jelenti február 15-én este:

A harctereken nincs újság.

Debrecen közgyűlése

Jánosi Zoltán üdvözlése — Bizottságok alakítása — Az új kormány üdvözlése — A jobb vasúti összeköttetés

Debrecen város törvényhatósági bizottsága ma délután Wessprémy Zoltán főispán elnöke alatt ülést tartott, amelynek hatalmas tárgysorozatán több igen fontos ügy szerepelt. A bizottsági tagok nagy számban jelentek meg a közgyűlésen és nagy érdeklődéssel vettek részt a tárgyaláson.

A közgyűlés lefolyásáról az alábbi tudósítás számol be:

(Jánosi Zoltán üdvözlése)

Wessprémy Zoltán főispán pontban három órakor megnyitotta a közgyűlést s első sorban Jánosi Zoltánt üdvözlölte abból az alkalmából, hogy Debrecen I. kerületében országgyűlési képviselővé választották. Kívánja, hogy a nagyon szép választással elért új tisztséget egészségben viselje s nagy tudásával, nagy képességeivel városának mindig dicsőséget szerezzen.

A főispánnak eljenzéssel fogadott szavai után Szabo Elek tb. tanácsnok ismertette a polgármesternek az elmúlt két hónapról szóló jelentését, amelyet tudomásul vettek.

(A kormány üdvözlése)

A kormány bemutatkozó leiratára kimondta a közgyűlés, hogy a város törvényhatósága üdvözü Wekerle Sándor dr. m. kir. miniszterelnököt és a vezetés alatt álló kormányt a kormányzat átvétele alkalmából és kijelenti, hogy O felsége, a király bizalma által eléjük tűzött feladatnak megoldásában törvényes hatásköréhez képest hazafias buzgalommal és eréllyel támogatni fogja.

Tudomásul vette a közgyűlés a belügyminiszter jóváhagyó leiratát a három hónapos indennitas kérdésében. Kimondta, hogy a háború után feleslegessé váló sinek és felszerelési tárgyak a városoknak leendő átengedése és a magánspekuláció kizárása iránt fölír a belügyminiszterhez.

(A bizottságok megalakítása)

Ezután a bizottságok megalakítása követhetett. A bizottságok egyrészét egyszerű szavazással, másrészt pedig titkos szavazás-

sal választották meg. — Új bizottsági tagok ettek: az egészségügyi bizottságban: Lencz Géza dr., Radó Rezső dr., Leitner Adolf dr., Szöllös Ármán, Forbáth Hermann dr., Szánthó Sámuel dr., Rother Ernő; az építési bizottságban: Szilágyi Imre, Rother Ernő; a gazdasági bizottságban: Ökrös József, Kun Antal, Csanak Jenő, bősörményi Pál, Lőkövits Artus, Somossy László; a hadiszolgáltatási bizottságban: ifj. Jóna János; a hortobágyi intéző bizottságban: Polgári József; a jog- és pénzügyi bizottságban: Nagy József kir. tanácsos pénzügyigazgató, Csanak Jenő, Nyíri Ernő dr., Ungár Jenő; a közéletmezési bizottságban: Reitz János, Nagy Jakab, Gáspár Géza dr.; a kórházi bizottságban: Szilágyi Imre, Tóth Aurél dr.; a közlekedési bizottságban: Tóth István; a központi választmányban: Markovits Elemér dr., Török Péter, Nyíri Ernő dr.; a leltározó bizottságban: Polgári József; a ménesrendező bizottságban: ifj. Jóna János; a muzeumi bizottságban: Kun Béla dr., Kardos Albert dr., Láng Nándor dr.; a népnevelési bizottságban: Róth Mór, Steinfeld István; a számonkérőszékben: Nagy Lajos dr., Juhász Ignác; a nyugdíjellenőrző bizottságban: Somossy László, Hegedűs Jenő dr.; a szegényügyi bizottságban: Lencz Géza dr.; a városépítési bizottságban: Tóth Aurél dr.; a színházi bizottságban: Wessprémy Zoltán, Létay Lajos, Tóth Aurél dr.; városi lakásokat előkészítő bizottságban: Freund Jenő dr., Tóth Aurél dr., Csanak Jenő; a világítási bizottságban: Nyáry Béla dr.; a hadisegély-felzárkó bizottságban: Márk Endre elnök, dr. Berger Mórné, Sass Béláné, Rother Béláné, Jánosi Zoltán, Radó Rezső dr., Biczó Gyula, Bárdos Géza.

(Légi forgalmi állomás Debrecenben)

A közgyűlés tudomásul vette a tanács jelentését a nemzetközi légi forgalom lebonyolítására alakult társasággal folytatott tárgyalásokról, amelynek célja a társaság részére megfelelő terület átengedése, hogy a társaság azon légi forgalmi állomást létesíthessen s a szükséges épületeket felemelhesse. A közgyűlés megbízta a tanácsot, hogy a szükséges területet jelölje ki s a tárgyalás befejeztével tegyen javaslatot a közgyűlésnek.

A közszolgálati alkalmazottak háborús konyhakertészete részére a köntösgáti legelőből 33 holdat négyyszögletenként 4 filléért 12 évre átenged a közgyűlés.

(Vita egy fizetés körül)

Jabloneczay Piroska és Pálur Teréz fizetése körül egy kis vita kerekedett. Jánosi Zoltán a tanács javaslatával szemben a törvény rendelkezésére hivatkozva, javasolta, hogy a kért időpontoktól kezdve adja meg a közgyűlés a nyugdíjra jogosító fizetést. Kijelentette, hogy azt tapasztalta: a kisalkalmazottak és kistisztviselők fizetésének és járulékaiknak kifizetése körül mindig késedelmeskedés van; nem járul hozzá, hogy e kérdés elodáztassék. A közgyűlés Jánosi Zoltán álláspontjára helyezkedett s elvette a tanács javaslatát, Jánosi indítványát fogadta el.

(A közönség élmezéséért)

Ujabb és hosszabb vita indult meg Fejér Ferenc dr. amaz indítványa fölött, hogy adjon bérbe a város 6 évre 50 hold epreskerti földet Farkas Gyula kertésznek, aki ott konyhakerti terményeket fog termelni, amelynek háromnegyed részét a köz-ellátási hivatalnak adja át, egynegyed részét pedig maga árusítja a debreceni piacon. A földért évenként és holdanként 100 koronát fizet, a bérlet lejártával a bérlet fölszántva tartozik visszaadni a földet és joga van a városnak három év múlva a berendezéseket megváltani. A tanács az indítvány elutasítását javasolta.

Fejér Ferenc dr. és Jánosi Zoltán rámutattak arra, hogy mily nagy fontosságú kérdés a közönségnek élmezészekkel való ellátása, mert a tavasszal inség elé nézünk és nem lehet garanciát vállalni, hogy miből élmeznek a közönséget, különösen az aratás előtti két hónapban. Helytelenítették a tanács ridegen elutasító álláspontját.

Márk Endre udvari tanácsos polgármester a kérdést szintén igen fontosnak tartja s

a maga elfogad...
A k...
az indit...

A C...
vitása é...
adott in...
az ügye...
mester k...
megfont...
jelentett...
fölszerj...
keresked...
igazgató...
gaira, a...
olyannal...
alatt áll...
debrecen...
már elh...
áttérés...
szénhián...
tását. A...
csak De...
mezőig...
elsőrang...
épen így...
kassa—a...
megvaló...
pedig, h...
lom a leg...
lon irány...
és megva...
Fejér...
erős bír...
hogy a t...
azt le, t...
a város...
tával sze...
csak azut...
Több...
mélyi ké...
Zoltán fő...
rekesztet...
tésére hé...

Tisza

— A...
A vá...
amelyen...
atádi) vo...
gadia, de...
Tisza...

hogy elpu...
fegyvere...
áldásai...
radikális...
kintélyét...
juttat köz...
választó...
még az e...
választó...
ameddig...
miniszter...
lasztások...
pán annal...
Hajlandó...
rendelkez...
hogy ne...
adják me...
hoz, akik...
ják az ip...
tani. A n...
taknál cs...
got, akik...
adónál ál...
tonak vál...
A nők vál...
Aggályai...
telmiségi...
nem bárd...
koribb me...
don lesz...
len, ha a...
jesztésbe...
magunk a...

a maga részéről nem is ellenzi az indítvány elfogadását.

A közgyűlés nagy többséggel *el is fogadta az indítványt.*

(A máv. elnök-igazgató Debrecen vasúti kívánságairól)

A debreceni vasúti összeköttetés megjavítása érdekében *Fejér Ferenc* dr. által beadott indítvány került volna tárgyalás alá, de az ügyet *Márk Endre* udvari tanácsos polgármester kérésére visszaadták a tanácsnak újabb megfontolás végett, mert a polgármester bejelentette, hogy ez ügyben már korábban tett fölterjesztésekre most levél útján leküldte a kereskedelemügyi miniszter *Tolnay* elnök-igazgató jelentését Debrecen vasúti kívánságaira, amelyeknek egyrészt teljesíthetőnek s olyannak jelzi, mint amelyek már tárgyalás alatt állottak vagy állanak. Így elsősorban a *debrecen—budapesti gyorsvonatpár beállítására már elhatározott dolog volt,* amikor a lucki áttörés, majd a román betörés, később pedig a szénhiány lehetetlenné tette ennek megvalósítását. *A második sinpárt az elnök-igazgató csak Debrecenig tartja szükségesnek,* Körösmezőig nem. *A Debrecen—Füzesabony vonal elsőrangúsítását sem tartja szükségesnek* és épen így a *nyiregyházi* relációt sem, még a *kassa—debrecen—kolozsvári közlekedő vonal megvalósítása esetén sem.* Azt a gondolatot pedig, hogy a *bukovinai és keletgalíciai forgalom* a legrövidebb és legtermészetesebb vonalon irányíttassék Debrecenen át Bécsbe, laikus és megvalósíthatatlan gondolatnak tartja.

Fejér Ferenc dr., majd *Raló* Rezső dr. erős bírálat alá vették a jelentést és kívánták, hogy a tanács és egy szakbizottság tárgyalja azt le, tegyen arról jelentést és a közgyűlés a város jogos kívánságai és az elnök-igazgatóval szemben is fennálló igazságot mellett csak azután foglaljon a legerélyesebben állást.

Több hadisegély-, pótlék- és egyéb személyi kérések letárgyalása után *Weszprém* Zoltán főispán a közgyűlést este 7 órakor bekezesztette azzal, hogy a jegyzőkönyv hiteletésére hétfő déli 12 órát tűzte ki.

Tisza az új választójogról

— A választójogi bizottság ülése —

Budapest, február 15.

A választójogi bizottság ma ülést tartott, amelyen az első főtárgyaló *Szabó* István (nagyatádi) volt. *Szabó* István a javaslatot elfogadja, de *nem hive a nők választójogának.*

Tisza István gróf: Hosszasan fejtegeti, hogy elpusztításunkra törekvő ellenségeinknek fegyvere, hogy a radikális jog kiterjesztésének áldásaiban kívánja részesíteni a nemzetet. A radikális választójog alássa a parlament tekintélyét is, mert kevésbé értékes elemeket juttat közszerepléshez és szóhoz. Az általános választójog az eddigi tapasztalatok szerint még az egész világon hanyatlást okozott. A választójog érdekében *elmegy a végső határig,* ameddig lelkiismerete megengedi. *Elfogadja a miniszterelnök kiindulási álláspontját* a választások általánosságára vonatkozólag, csupán annak helyes mértékét akarja alkalmazni. Hajlandó eleíteni az 1913-iki törvény egyes rendelkezéseit. Feltétlenül szükséges azonban, hogy *ne négy, hanem hat elemi elvégzésére adják meg a választójogot.* Csatlakozik azokhoz, akik *szabadelyű rendelkezésekkel akarják az ipari munkások választójogát biztosítani.* A mezőgazdasági és egyéb alkalmazottaknál csak azoknak adná meg a választójogot, akik *hosszabb időt töltöttek egy munkaadónál állandó alkalmazásban.* Rámutat a katonák választójogának nagy veszedelmére is. *A nők választójogát célravezetőnek nem tartja.* Aggályai vannak a javaslatban kontemplált *értelmiségi cenzust* illetőleg is. *A titkosságnak nem barátja.* A választási visszaélések leggyakoribb módja az új javaslat szerint is szabadon lesz gyakorolható. Nincs kifogása az ellen, ha a titkosság kérdésében az eddigi kiterjesztésben kísérletet tesznek. Kijelenti, hogy magunk alatt vágjuk el a fát, ha a kultúra ala-

esonyabb fokán álló tömegekkel alkotjuk meg a parlamentet, amely parlamentben azután a *legszelebb telekezeti, nemzetiségi és osztályharcok fognak dúlni.* Kérve kér minden komolyabb embert, mérlegelje az ő aggodalmát.

Az *elnök* a vitát berekesztette és annak folytatását kedre tűzte ki.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:
VIGSZÍNHÁZ.

SZOMBAT: Délután: *A szerető*, szimű. — Este: *Románc*, szimű.

VASÁRNAP: Délután: *Kaméliás hölgy*. Feld Irén vendégfellépte. Este: *Tanítónő*.

CSOKONAI-SZÍNHÁZ

SZOMBAT: Délután: *Tücsök Matyi utazása*. Gyermekelőadás. Este: *Legénybucsu*, operett. Bérletszünet.

VASÁRNAP: Délután: *Svihákok*. Este: *Legénybucsu*.

*

Folt, amely tisztit — *Feld Irénnel.* Ma este Echegaray híres drámájában, a „*Folt, amely tisztit*”-ban élvezhetjük *Feld Irén* drámai művészetének pompás alakítását. A vendég művész *Matild* szerepében lépett ma föl és gyönyörűséggel hallgattuk szép beszédét és néztük tökéletes, jó játékát. A többi szereplő is igen jó volt és teljes mértékben hozzájárultak a sikerhez *Th. Simkó* Gizi, *Sárközy* Blanka, *Thuróczy* Gyula, *Kovács* Imre és *Szakács* Árpád. (—)

Feld Irén vendégjátékának meghosszabbítása. (A színházi iroda jelentése.) Dícséretes sikerrel vendégszerepelt *Feld Irén*, a kitünő drámai művész a Vigszínházban. Ez a siker arra indította az igazgatóságot, hogy *Feld Irén* vendégjátékait prolongálja. A jövő héten a Csokonai-színház közönségének lesz módjában a vendég művész mesteri alakításaiban gyönyörködni. *Feld Irén* hétfőn a „*Folt, amely tisztit*” drámában, kedden a „*Nóra*”-ban és szerdán a „*Kaméliás hölgy*”-ben vendégszerepel.

Szombati és vasárnapi előadások. (A színházi iroda jelentése.) Ma, szombaton délután méréseket helyarákkal gyermekelőadásban „*Tücsök Matyi utazása*”, este a „*Legénybucsu*” kerül színre, melynek felelevenítése iránt nagy az érdeklődés. — A Vigszínházban délután méréseket helyarákkal „*A szerető*” szimű, este a „*Románc*” kerül színre. Vasárnap a Csokonai-színházban délután félhelyarákkal a „*Svihákok*” operett és este a „*Legénybucsu*”. A Vigszínházban délután méréseket helyarákkal *Feld Irén* vendégjátékával a „*Kaméliás hölgy*” szimű és este „*A tanítónő*”, *Bródy* Sándor nagyhatású életképe lesz műsoron.

Jövő héten két bemutató. (A színházi iroda jelentése.) A legújabb operett-termékek sikert aratott újdonságát, az „*Oh, Teréz*” operettet kedden mutatja be a Vigszínház. — Pénteken *Molnár* Ferenc vigjáték-újdonsága, az „*Uri divat*” kerül bemutatóra. — Jegyek előre válthatók.

Füredi Sándor esütörtökön tartja hegédhangversenyét a Vigszínházban.

A Színházi Figaro szenzációs új száma gyönyörű képekkel és rendkívül érdekes, intimításokban gazdag tartalommal jelent meg.

Arany Bika mozgósínház

Szombat, Vasárnap, február 16., 17.

A háború legszenzációsabb filmje

Harc a hegyóriásokkal

Olaszországi előnyomulásunk, 2 részben.

A demonok

bűnügyi dráma 3 felvonásban.

Előadások: 5, 7 és 9 órakor.

Pax aeterna, a Béke. Ezt a nagyszabású és nagyértékű filmaikotást az *Uránia* mutatja be fokozódó érdeklődés mellett. Ami szépet és nemeset el tudunk képzelni, e film szemünk elé vázsolja. A Nordisk-filmgyár ennél értékesebb filmet még nem produkált. A téma, a színészek játéka, a tömegjelenetek és a rendezés mind kifogástalan, elsőrendű művészi alkotás. Jegyelővétel.

Paul Wegener, Lydia Salomanowa és Lubitsch Ernő játsszák a főszerepeket a *Bergengócía* (Hans Trutz im Scharaffenland) című filmkölteményben. Elgondolásban, felépítésben, rendezésben, kiállításban, megjátszásban és technikájában kitűnően sikerült ez a film, mint minden *Wekener*-film. Nagy tetszéssel fogadta a tegnapi bemutató az *Apollo* közönsége. — Jegyelővétel.

Bűnügyi dráma az Arany Bika-mozgóban. Rendkívül érdekes és izgalmas dráma *A démonok* című három felvonásos bűnügyi, mely egész cselekményével a legnagyobb mértékben lekötötte a néző érdeklődését. A műsor másik slágere a *Harc a hegyóriásokkal*; a legérdekesebb háborús film, mely olaszországi előnyomulásunkat szemlélteti.

A választójog multja és jelene

Barabási Kun József a Népszerű Főiskolai Tanfolyamon

Pénteken este *Barabási* Kun József min. tanácsos, egyetemi tanár ismertette választójogunk multját és jelenét.

Elsősorban megvilágította az 1848. V. t.-c. korszakos jelentőségét. E jelentőség nem a választók számának emelkedésében, hanem az elvi változtatásokban rejlik, amelyeket az 1848. V. t.-c., mint a 48-as nagy alkotmányjogi változás egy része, jogrendszerünkön tett.

A lényeges elvi változások a következők: 1848. előtt a nemesség volt a nemzet, ez gyakorolt politikai jogokat; a polgárok milliói nem számítottak. 48. után választó lett a magyar állam minden polgára, aki a törvényben írt köteleknek megfelelt. — 1811. előtt a vármegyék követeinek kezében volt a hatalom; a városok, szabad kerületek s az egyház I—I szavazata nem érvényesíthető a törvényhozásban; 48-ban az ország szervezett választókerületek minden képviselőjét egyenlő szavazat illeti meg. — 1848. előtt a követ megbízóitól utasítást kapott; 48. óta saját meggyőződése szerint jár el s csak a nemzet egyetemes összérékét lenne szabad szem előtt tartania. Senki sem utasíthatja őt, mandátumát vissza nem vehetik.

Az 1848-ban alkotott választójog *nem volt általános.* Értelmiségi és vagyoni cenzust ismert. Csak a régi jogosultaknak nem volt szükségük a cenzusra.

Az 1874:XXXIII. t.-c. ezeken az alapelveken nem változtatott; nem változtat a Vázsonyi javaslata sem. Az 1874-iki törvény még visszafeljesztő hatása is volt, amikor behozta az adócenzust. Az 1899:XV. t.-c. emelte a választók számát, amikor megszüntette az adóhátralék jogfosztó hatását; lényeges változtatás azonban ebben sincs.

E jogszabályoknak sok volt a joggyakorlása. Az urbéri telek alapulvétele s ennek különböző értéke folytán volt község, amelyben 86 fillér egyenesadó választójogot biztosított, másutt még 80 korona sem. A választókerületek aránytalan beosztása mellett volt község 120 választóval, volt kerület 15—16.000-rel. Így eshetett meg, hogy hivatkozhattak arra, hogy a parlament kisebbsége mögött a választók többsége áll. A különböző néprétegek szerint sem volt arányos a megosztás; a munkásoknak pl. nem jutott képviselő.

Mindez szükségessé tette a reformot s a Tisza—Lukács-féle 1913:XIV. t.-c. megalkotásához vezetett. — Maga Tisza is elismerte azonban, hogy e törvény módosításra szorult, mert nem érte el a kívánt jogkiterjesztést; a választók száma a tervezett 74 százalékkal helyett csak 27 százalékkal emelkedett.

Kun József még több fontos részletké-

désre is kiterjeszkedett előadásában, amelyet közvetlen modorral, a jogiorrások állandó közvetlen használata mellett, a közönség meleg érdeklődésétől kísérvé tartott.

Most, amikor a választójog reformja előtt állunk, valóban alig lehet elegendő szükség, mint alaposan megvilágítani azt a jogi helyzetet, amely a tervezett jogkiterjesztést szükségessé teszi.

Ma, szombaton (és nem a jövő pénteken, mint a program jelzi) folytatja Kun József a vármegyeház dísztermében, este 6 órakor az előadást, amikor az 1913: XIV. t.-c. kritikai ismertetésével fog foglalkozni.

Kun Béla egyetemi tanár az egyházak autonómiájáról mára hirdettet előadását a jövő pénteken, február hó 21-én kezdi meg.

HIREK

Vasárnapi istentiszteletek. A református templomokban vasárnap, e hó 17-én az istentiszteletek rendje: a Nagytemplomban délelőtt 9 órakor prédikál Kolozsváry Kiss László segédlelkész, ágendázik Komrád Zoltán segédlelkész, délután 2 órakor prédikál Kolozsváry Kiss László segédlelkész; a Kistemplomban délelőtt 9 órakor prédikál dr. Dicsőfi József lelkész, ágendázik Szele György lelkész, délután 2 órakor prédikál Dobrossy Zoltán segédlelkész; a Kossuth-utcai templomban délelőtt 9 órakor prédikál Zih Sándor lelkész, ágendázik Molnár Ferenc segédlelkész, délután 2 órakor prédikál Barta Béla hittanhallgató; az Árpád-téri templomban délelőtt 9 órakor prédikál Könyves Tóth Kálmán lelkész, ágendázik Nemes István segédlelkész, délután 2 órakor prédikál Molnár Ferenc segédlelkész; az ispotályi templomban délelőtt 9 órakor prédikál Erdélyi Sándor segédlelkész, ágendázik Uray Sándor lelkész, délután 2 órakor prédikál Nemes István segédlelkész; a homokkerti imaházban délelőtt 9 órakor prédikál és urvacsorát oszt Almássy Márton szénior.

Vasárnap délután 5 órakor a Kossuth-utcai templomban vallásos estély lesz.

Az ágost. hitv. ev. templomban vasárnap délelőtt 10 órakor az istentiszteletet Materny Lajos főesperes végzi. Délután 5 órakor istentisztelet.

A felemelt hadisegélyek. Miatán az gsszeirási műveletek még nincsenek befejezve, e hóban a hadisegélyt még a régi alapon fogják kifizetni. A különbözetet, vagyis 1917. november 1. illetve 1918. január 1-től visszamenőleg a városi adóhivatal csak a jövő hónapban, de lehetséges, hogy csak áprilisban fogja az arra illetékes hadbavonultak hozzátartozóinak kezébe juttatni.

Hortobágyi Ernő dr. I. osztályu rendőrkapitány. A városi közgyűlés berekesztése előtt W e s z p r é m y Zoltán főispán bejelentette a közgyűlésnek, hogy Hortobágyi Ernő dr. II. osztályu rendőrkapitányt tb. I. osztályu rendőrkapitánnyá nevezi ki. — Az utonnan kinevezett tisztviselő a közgyűlés előtt azonnal le is tette a hivatalos esküt. — Hortobágyi Ernő dr. kinevezése ugy a hivatalos körökben, mint a hivatalos kívül is a legőszintűbb örömet keltette, mert az ő személyében egy igen tehetséges, törekvő és minden tekintetben kiváló tisztviselőt ért a kinevezés. Hortobágyi Ernő dr. évek óta referense a büntügyi osztálynak s egyik legkitünőbb tagja a rendőr tisztikarnak. Több igen szép eredménnyel vezetett nyomozás fűződik az ő nevéhez s kétségtelen, hogy a rendőrségen még igen sok nagy eredmény s sikeres munka fogja dicsérni fáradhatatlan munkásságát. — Tisztviselőtársai és ismerősei kinevezése alkalmából meleg szeretettel üdvözölték.

A tegnapi városi közgyűlésen valaki egy kalapot eleserélt. — Kiadóhivatalunkban visszacsereélheti.

Hadiadók kivétele. A városi adóhivatal hirdetményt bocsátott ki, amely szerint a város III. közigazgatási kerületének 1917. évi jövedelem-, vagyon- és hadinyereségadó kivételei lajstrom III. füzeté 1918. évi február hó 15-től február 28-ig 8 napi közszemlére kitétetnek oly célból, hogy azokat a városi adóhivatal 7. számú hivatalos helyiségében mindenki megtekintheti, azokra netáni észrevételeiket minden, bárhol egyenesadót fizető adóköteles megteheti. Ezen észrevételek az adókövetés megkezdéséig írásban a pénzügyigazgatóságnál, utóbb pedig akár szóban, akár írásban az adófelszólamlási bizottságnál terjeszthetők elő, az aláírás nélkül benyújtott észrevételek azonban a tárgyalás során nem vehetők figyelembe. A tárgyalások határidejére külön közlemény jelenik meg.

Adomány. A városi népkonyha szükségleteinek fedezésére Kertész Sándor Sass Béláné után 10 koronát volt szíves ajándékozni, amelyért a népkonyha-bizottság ez ton mond köszönetet.

ADAKOZZUNK A VÖRÖS KERESZTNEK!

Csak Gyöngyvirág, Ibolya, Orgona és Eau de Fleurs illatokat

használjunk

a Dunántúli Gazdasági Szeszgyárosok Szegzfimozító Részvénytársaság, Nagykanizsa gyártmányából, mert

felülmul minden külföldi gyártmányt.

GRAFIKAI RAJZOKAT

meghívókhoz, eljegyzési lapokhoz, árjegyzékekhez, levélpapír és borítékokhoz, valamint bármely könyvnyomdai munkához készítenk. — Telefon 18.

HOFFMANN és KRONOVITZ

könyvnyomdája és könyvkiadóhivatala, Debreczen, Ferencz József-ut 49 sz.

Hajdúvármegye és Debreczen sz. kir. város Főispánja.

16/1918. V.

Pályázati hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város törvényhatóságánál megüresedett alszámvevői állásra ezenel pályázatot hirdetek. Ez állás a szervezeti szabályzat 267. §. b) pontja értelmében a törvényhatósági bizottsági közgyűlés által életfogytiglani választás után töltetik be.

Az alszámvevői állás 2000 korona kezdő fizetésből, 600 korona városi pótlékból és 720 korona lakáspénzből álló javadalmazással van egybekötve.

Felhivom mindazokat, kik ezen állásra pályázni óhajtanak, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám, mint a kijelölt választmány elnökéhez, í. évi március hó 1-ső napjának déli 12 órájáig nyujtsák be.

Debreczen, 1918. évi február hó 7-én.

WESZPRÉMY ZOLTÁN,
főispán.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri beiktatása tíz szóig 1 korona 50 fillér. Minden további szó 15 fillér. A vasárnapi szám részére feladott legkisebb apró hirdetés 2 korona. Minden további szó 20 fillér.

Singer varrógépeket legjobban javít Keszler A. műszerész, Széchenyi-utca 1.

Ezüstöt

tört állapotban is a legmagasabb árban

Halász ékszerész

vásárol
DEBRECZEN,
Első Takarékpénztár palotájában.

Richelien madiera, flé himzésekből választékot leválheli megkeresésre házhoz küld Gáborré, Hatvan-utca 3., II. em. 5

Ármasz törött aranya, ezüstje, ékszere, vagy zálogjegye van eladó, hívja meg Krámer, Arany Bika-bérház 3.

Eladó tégla nagyobb mennyiségben. Értekezhetni Tóth Istvánnál, Péterfia-utca 16. szám a.

Nyomdásztanoncok

felvételnek
Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában
Debreczen, Piac-utca 49.

Eladó üzlet.

Budapesten, köruton lévő jó hasznos-hajtó üzlet, árubiztosítással 2000 koronáért bevonulás miatt eladó. Nőnek igen alkalmas! Cim a kiadóban.

VISZKETEG

sömör, rüh, sebek és mindennemű bőrbaj kezelésére és teljes gyógyítására a legbiztosabb szer a

BOROKA KENOCS

Nem piszkít és szaglatlan Kis tégely 3 korona, nagy tégely 5 korona, családi tégely 9 korona. Hozzávaló **BOROKA SZAPPAN** 5 korona. Készíti Gerő Sándor gyógyszerész, Nagykőrös. Debreczenben kapható Dr. Batáry István, Dénes Arthur, Kubek S. örökösjei, Mandel József, Mihalovics Jenő, Muraközy László, Reichard Manó, Árpád tér 1, dr. Széchenyi Árpád és dr. Székely Árpád gyógyszerárában.

Arverési hirdetmény.

Alulírott dr. Galánffy János debreceni kir. közjegyző közteszem, hogy a Kis Józsefné (gépész neje) debreceni (Homok-utca 52. számú) lakos által Juhász Konrád debreceni (Elep-pusztá, Szoboszló felé eső rész) lakosnak eladott, de ez által kellő időben át nem vett „Opel Darag” gyártmányu használt auto motornak Debreczenben, Kis Józsefnének Homok-utca 52. számú lakásán az 1918. évi február hó 23-án d. u. 3 óra or közbenjöttem mellett megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés és a vételi illeték viselésének kötelezettsége mellett el fog adatni.

Debreczenben, 1918. évi febr. hó 15-én.

Dr. Galánffy János,
kir. közjegyző.